

ЭНГСИЭЛИ

Нам улукунун хаһыата 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэспитэ

2002 с.
Ыам ыйын
30
күнэ
чэппиэр
№ 65 (9060)

Улуус баһылыгы муньабыттан бэлитээннэр

Нэһиликтэр баһылыктарыгар бэйэни салайыныыга аналлаах семинар буолуохтаах, семинарга сылдыбыттар экзамен туттаран сертификат ылыахтара.

Баһаар буолбут сирдэригэр ис дьыала отделын биридди сотруднига командировака сылдыар. Партизан нэһилиэгин уонна «Ураанхай» маҕаһынарарыгар бобуллубут кэмгэ арыгы атыылаабыттарын иһин боротокуол толоруллубут.

Нэлэгэр учаастагар сана тутуулан эрэр дьиз умайа сыспыт. «Сельхозтехника» маҕаһынын таһыгар эмиз чааһынай дьиз умайан испит. Манна ЖКХ 3 уу баһар массьыната бириэмэтигэр кэлэн умуруораан ОПС-18 начальнига И.В. Колпашиков А.Г. Кобыковка махталын тиэртэ. Хамааттаага перөгной уонна олбуор умайан эрэрин туһунан биллэрбиттэр. Хаһаайын Посельская бөҕүн умалпытын түмүгэр уот барбыт. Кутталлаах балаһанньанан сибээстээн баһаарынай сулууспа үлэһиттэрэ күүһүрдүлүбүт режиминэн үлэлииллэр. Баһаары утары охсуһуу месьчэнига бэс ыйын 15 күнүгэр дьэри уһатыллыбыт.

Оттук сезона бүппүт, билигин кэмгэ 2 котельнай — киин уонна туббалыһа киэнэ — үлэли тураллар. Ыам ыйын 27 күнүттэн косметической өрөмүөн сағаламмыт. Ыам ыйын 28 күнүгэр подрядчиктар кэлиэхтээхтэр. Уу турбатын өрөмүөнү сағаламмыт. Бэс ыйын 10 күнү диэки бүтэрэр былааннаахтар.

Улуус баһылыга А.Н. Дьяконов иһитинэрбитинэн, 30 сыл иһигэр хаһан да буолбатах баһаардар тыабыт 30 бырыһыанын кэригэ сириллэр. Ыам ыйын 30 күнүгэр республикатаагы паводковой комиссия Арбынга, Граф Бизерэгэр уонна Уөдэйгэ бэрэбиэркэли кэлиэхтээх. 13 техника баһаары умуруорууга үлэлиир.

Баһылык солбуяаччыта Горохов Н.Х. уонна М. Аммосов фондатын директора М.Р. Петухов Ржев куоракка биир нэдиэлэлээх командировкага сылдыбыттар. Онон баар мемориальной комплекс алдыаммытын чөлүгэр түһэригэ аналлаах араас тэрээһин үлэһэри ыһыттар.

Баһылык Исолбуяаччыта, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига В.А. Попов иһитинэрбитинэн, ыһыга ыарахаттар үөскээбиттэр, онуоха айылҕа содуллара, хаһаайыстыбалар бэлэмнэрэ суоҕа уонна министество өттүттэн үбүлээһин суоҕа атахтаабыттар. Былааннамыт 2900 гектар онугар 2300 гектар сиргэ бурдук ыһыллыахтаах. Онтон 1045 гектар сиргэ ыһыллыбыт. 1200 тонна хортуоппуй сизэмэтэ баар буолуохтаах, 500 тонна А.А. Кузьмин Бурятияттан аҕалыахтаах.

Уматык боппуруоһа уустук, ол курдук, 430 тонна онугар 200 эрэ тонна ыһыллыбыт. Ус улахан хаһаайыстыба — «Сүлгүр» (Бөтүг), «Нам УПХ (1 Хомустаах) уонна Аммосов аатынан СХПК (Хатырык) уматык суоҕунан ыспака ололоролор, сирдэрэ да суох, онон бу хаһаайыстыбалар ыһыллара тохтоуулар буолуо.

764 гектар онугар 650 гектарга хортуоппуй, 373 гектар онугар 300 гектарга оҕурут аһа олордубуо. Ааспыт бэтиннэ тыа хаһаайыстыбатын министр бастагы солбуяаччы А.Н. Ядрев салайааччылаах бөлөх тахсан үүтү туттарыны бэрэбиэркэлээбит. Бэрэбиэркэ түмүгүнэн үүтү туттары үлэтэ ситэтэ суоҕунан кириитикаламмыт. Билигин тургунан 120 тонна эрэ үүт квантицияламмыт. Модукка, Бөтүгэ, Партизанга үүт сыага үлэлиээбит. Үүтү заготовканы тэрэһиттэр эһиэтиэстээхтик сыһыаннаһан үлэлиэхтэрин наада дьиз В.А. Попов эттэ.

Быйыл иккис сылын оскуоланы бүтэрэр оҕолор ЕГЭ туттараллар. Быйылгы ЕГЭ-гэ Россия 16 региона, ол иһигэр Саха республиката кыттар. Былырын престижной оскуолалар эрэ кыттыбыт эбит буоллахтарына, быйыл массовый оскуолалар эмиз кытталлар. Улуус үрдүнэн оскуоланы 335 оҕуруттар. Ыам ыйын 31 күнүгэр нуучча тылыгар, бэс ыйын 6 күнүгэр математикага, бэс ыйын 14 күнүгэр устнай предметтэргэ экзамен буолуо. Сүрүн бөдүмтө ыраах нэһиликтэр оҕолорун таһыга уурулдуо. Сүрүн ыараханы контрольной-измерительнай матырыяаллары оҕурууга көрсүөхтэрин сөп, ол курдук, бланка экзамен туттарыллыбыт күнүгэр Намга, биридди бланка Москвага, иккисли бланка Дьокуускайга тиийэхтээх.

Онон экзамен күннэригэр электроннай сибээс уонна уот быһыллыбакка үлэлиэхтээх, балыһа үлэһиттэрэ мистэлэригэр олоруохтаахтар.

Бизрэһини ытарга кадрдар ситэ булулла илктэр, тэрлэтэлэр салайааччылар бэйэлэрин үлэһиттэрин босхолоон да туран ыгыһахтарын сөп. Ким бизрэһиска үлэһит бағалаах статистика отделыгар кэлэн билсэригиттэр. Үлэ төлөбүрдээх.

Бэс ыйын 8 күнүгэр социальной үлэһиттэр профессиональной быраһынньыктара бэлитэниэ.

Ыам ыйын 25 күнүттэн бэс ыйын 1 күнүгэр дьэри доруобуйаны тупсарар сүүрүүгэ уонна хаамыга республикатаагы декада ыһтыллар. Бэс ыйын 12-16 күннэригэр Дьокуускайга тустууга Россия чемпионата буолар. Кириэн көрүүн бағалаахтар сайаапка түһэриэхтэрин сөп. Сыаната 150-220 солк. Бэс ыйын 12 күнүгэр «Туймаада» стадионга чемпионат аһыллыта буолар, манна кириэн бағалаахтар эмиз сайаапка биэриэхтэрин сөп, сыаната 200-300 солк. Гирианы көтөбүүгэ спортсменнар күрэхтэһэн кэлбиттэр, А. Дьячковская уонна А. Винокуров спорт маастарын нурматын толорбуттар. Бэс ыйын 8-9 күннэригэр 1 Хомустаахха улуус спартакиадага буолуоҕа, 1 Хомустаах нэһилиэгэ 11 сылы быһа бу спартакиадага улууска бастаабытын иһин күрэхтэһин бу нэһилиэккэ ыһтыллар.

Бэлитэниэ В. РЫКУНОВА

ЫАРАХАН САЙЫН САҒАЛАННА

Республикага ойуур баһаара туруутунан улууспут «бастыһар» ахсааннарыгар ааттанар. 1755 гектар хара тыабыт, 920 гектар ходоһа сирбит умайа турар...

Билигин ойуур баһаарын умуруорууга 16 лесхоз үлэһитэ, 205 мобилизацияламмыт киһи үлэлиир. Киһилэр 16 трактордаахтар, 6 масьыналаахтар. Ол да буоллар уот кыайтарбат.

Лесхоз хонтуоратыгар тиийэбин. Директор Егор Инокентьевич Иванов мобилизация кэлбит уонча киһини кытары кэспэтэ турар. Сылайыта, утуйбатаҕа ырааппыта сирэйигэр сурулла сылдыар. Кабинеттар кирибиттэ улуус военкома подполковник А. Ершов телефонунан кэспэтэ ололор. Дьону баһаары умуруорууга мобилизациялаһынгга киһи быһааччы кыттар эбит. Лесник Анатолий Софронов хараһын нэһилэ симириктээн көрө ололор:

— Учаастакпар өссө дьон, техника наада, хайдах да эһи күүһэ суох кыайтарбат уот, — диэт, төбөтүн түөһүгэр түһэрэн, утуктаабытынан кириэн барда. Уоту кытары күннэри-түүннэри утуйары умнан охсуһуу содула буоллаҕа.

— Төһө киһини мобилизациялаатыгыт? — дьиз ыйтыыбар:

— Дьараһынтан ыйыт, киһи дьарыктанар, — дьиз уутун быһыһан хардарда.

Бу дьону кытары кэспэтэн туһа суох буолсу дьиз лесхоз кылаабынай инженеригэр Герасим Сивцевкэ тахсабын.

Баһаары утары охсуһуу штабын начальнигы быһыһынан киһим кэспэтэ лоп-бааччы буолла:

— Билигин улахан баһаардар газопроводунан, Кэпкэмэ сүннүһүн, Никольская, Партизан үрдүлэринэн бааллар. Туура уонна Чаакыа урэхтэр икки ардыларыгар баар биер улахан баһаарыгыгар туугунан да кыайан тиийбэккэ ололорбут. Сураҕа, десантничтар 12 киһи бааллар үһү. Таастаах уңуор өттө умуруоруллубута. Билигин Бөгүөрүмэ үрдүнэн бара турар улахан баһаары кыайбакка сылдыабыт.

Ити икки ардыгар «Намгаэстроитан» Михаил Лыткин кириэн биер масьыналаах алтыа буолан кэлбиттэрин дакылааттыр.

— Билигин вертолет кэлиээт. Онон көтөбүт, — дьиз Герасим Дмитриевич дьаһайар. — Массынарыт манна хаалан дьону таһыаҕа. Онтон мизэхэ туһаайан: — Бу күннэргэ олох-дьаһах хаһаайыстыбата 20 киһини, улусПО 6, «Якут-мебель» 4, «Ленагаз» 3, «Быйан»

5, Гранильная завод 4, 1 №-дээх орто оскуола 4 киһини ыһыттар. Билигин «Намгаэстроитан» 6, ДРСУ 6, «Айан» 3, «Ленагаз» 4, балыһа 5, «Быйан» 5, МУ НУ ЖКХ 5, НСШ-1 3, педколледж 1 ДТ трактор, 1 автобус ытыахтаахтар. Техникабыт, ордук трактор уонна булуук тиийбэт.

— Булууктар үксүлэрэ баһыналарга уонна хортуоппуй сирдэрин тиэрдэрэ сырыттахтара, — дьиз, билэр бағайы киһи курдук, чап гыннардым. Киһим, мүчүк гынан баран:

— Баһына булууга барбат. Анал, ойуурга туттуулар булууктар бааллар, олоҕо тиийбэттэр, — дьиз быһааран бизрээ.

— Мобилизацияламмыттар астар-үөллэрэ хайдаҕый?

— УлусПО-га 5 тыһыһыччалаах кредит аспытара бүппүтэ. Ол да буоллар билигин да бизрэллэр. Мобилизацияламмыт техника уматыгынан, оҕунохтуур матырыяалынан биһиги суоптууттар хааччылар.

— Баһаары ыһыт сорох дьон биллбиттэр үһү дьиз сурах баар. Кимнээхтэрий? — дьиз ыйтыабын.

— Экологическай милицияга төһөнү булбуппунан бизрбиттэр. Онон киһилэр биллэлэр, — дьизтэ.

Милиция отделыгар тиийбитим, начальниг Д.Зырянов хонтуоратыттан орубуна тахсан иһэр эбит. Нууччалар дэлэр «на лова и зверь бежит» диэхтэрэ дуо?

— Сэттэ киһиэхэ боротокуол толорбуппун. Ол иһигэр ыксаллаах балаһанньа биллэриллэн тыага тахсы буоллубутун кэниэ биер «шашлыкка» тахсабыт киһиэхэ. Биер холобунай дьыаланы тэрийдибит. Никольская олохтооҕо. Буруйдаары буруйа суоҕун суут быһаарыаҕа, бакаа силиэстийэ бара турар, — дьиз кэспэтэ Дмитрий Афанасевич. — Уоннаарылар бэрэбиэркэҕэ сылдыаллар.

Дьэ ити курдук. Тыалыт астыбака баһаары умуруорууга улахан ыарахаттары үөскэттэ. Күнүс, тыал күүһү таҕардына умуруоран туһа суох — кэһиэтигэн сии биер күүдэһилэнэн тахса турар. Түүнүн, астыбытын эрэ кэниэ сабыта тутталлар.

Хайдаҕын да иһин, ойуур хаһаайыстыбатын үлэһиттэригэр ыарахан сайын сағаланна...

И.СИВЦЕВ

БУ КҮНҮ УМНУБАТ ЭБИППИН

Оскуолаҕа тиһэх чуораан тыһын истээри буолбакка, бу күнү үйэ саас туһары умнубаттык өйдөөн хаалаары өссө биер улахан үөрүүгэ Хамаатта орто оскуолатын учууталлара, үөрэнээччилэрэ уонна төрөппүттэр, ыгырыһылаахтар муһунулар. Үөрэнээччилэр учууталларын кытта саалада кириэн кэксэлээн турар истилэр. Тула долгуйуу, өрүтэ тыһыны, силсипһэн кэспэти. Ол быһыгар музыка тыһыныр, ырыа араас матыһытара иһиллэр. Ураты түгэн буолара күүтүллэр. Уһун чуумпурууну директорунаачнай үлэҕэ солбуяаччы Надежда Анастольевна Парникова эйэһэс долгугуулаах куолаһа чүтдээрэ түһэн аймыр. Оскуола директора, улуус Ыткыт киһитэ Николай Дмитриевич Захаров 9-с кылаас үөрэнээччилэрэ өссө биер ступени өрө көтөн кэлэр үөрэх сылыгар 10-с кылааска үөрэнэллэрин, оттон 11-с кылаас оҕолоро государственнай экзаменнары туттарыыга 33 үөрэнээччи тутуспунан кирибиттэрин биллэрэр бирикээһин ааҕар. Тиһэх чуораан быраһынньыгы кыттылаахтары бу үөрүүлээх түгэни эррэдэллэр уон-

на үөрэххэ, үлэҕэ ситиһини бағарар. 11 «а» кылаас салайааччыта Новгородова Ульяна Григорьевна, 11 «б» кылаас салайааччыта Сокольников Владимир Дмитриевич бүгүн үөрбүттэр, санаалара көтөбүлүбүт. Буолумуна даһын, үөрэппит, иһипит оҕолоро үөрэхтэрин бүтэрэн, олох киһи суолугар үктэнэллэрэ ахсааннаах кэм хаалла. Ити кэһиттөн өрүһүспүт курдук биертэн биер киһи этэн-тыһыан истэ. Этэччилэр ортолоругар бааллар: нэһилик баһылыга Корнилов Б.И., төрөппүттэр ааттарыттан Москвитин А.П., Бурнашева П.С., «Түһүлгэ» сыһыналаг киһини үлэһитэ Гаврильева Т.М., улуус муньаһын депутаттара Данилов Н.Д., Кривошапкин Г.И. о.да махтал тыһыла үгүстүк этилиһиэ.

Н.Д. Захаров директордаах оскуола коллектива 2001-2002 үөрэх сылыгар үөрэх, иһигин уонна спортивнай күрэхтэһиһилэргэ, олимпиадаларга, фестивалларга балаҕа ситиһиллээх буолла. Холобура, Алеша Данилов предметни олимпиадаларга мэлдьи үчүгэйдик кыттар. Лена Бурнашева быһсапка республикага ситиһиллээх буолла. Оттон 9-с

кылаас үөрэнээччигэ Ньургун Атласов экология предметигэр республика дипломаһа (сал. Кривошапкина В.С.). Киһи «Шаг в будущее» дьиз номинация дипломаһа буолла. Иһипитин өссө таһаарылаахтык үлэлииргэ усулуобуйа, өй-санаа түмүлүүтү баара этилиһиэ Директоры үөрөх боппуруоһугар солбуяаччы Лия Николаевна Березкина үчүгэйдик үөрэнэр, примернай майгылаах — Тарабукина Юлия, Олесеова Наталья, Данилов Алеша, Охлопков Андрейга, Бурнашева Елена, Индеева Варвара, Винокурова Елена, Окочешникова Мария, Петрова Светлана, Петров Степанга, Находкина Екатеринага бочуотунай грамоталары туттаргата.

Ити кэһиттэн 1-гы уонна 11-с кылаастар үөрэнээччилэригэр эррэдэ суруктар туттарыһыһылар. Үөрэх управлениетын эррэдэтин В.Д. Куличкина тиэртэ. Үгүс хоһоон аарыһына, ырыа ыһланна, музыка дьырайдэ. Үөрэнээччилэр, учууталлар сыллааҕы үлэһитин түмүктүүр ыһыагы тэрийэн ыһтыллар.

Г. КРИВОШАПКИН

2002 сыл иккис ангарыгар улуустаабы уонна республикатаабы хаһыаттарга, сурунаалларга сурутуу сағаланна.

Улуустаабы «ЭНГСИЭЛИ» хаһыакка сурутуу сыаната уруккутун курдук уларыбата:

6 ыйга — 108 солк., 3 ыйга — 54 солк., 1 ыйга — 18 солк.

Күндү аабааччылар! Күнү-дьылы күүппэккэ, уһаппакка-кэнэппэккэ улуускут «Энгиэли» хаһыатыгар сурутарга тиэтэйн!

КӨМӨБҮТҮН КҮҮТЭБИТ

Күндү Намыт улууһун олохтоохторо!

Билиги Нам улууһун общественной уонна профсоюзнай тэрилтэлэригэ халаан уутун алдьатытын туһунан көпсөтүн дүүрүлүнэн баран улууспут дыоно-сэргэтэ маньык түгэнгэ болормотун туһайарын наадаларынан аарабыт уонна ыгырыгы ылынабыт.

Бу күнүргэ билиги улууспут биер кытгы нэһилиэгэ Арбын өрүстөр тэҥгэ эстэнэр уонна харыы үөскээн нэһилиэккэ биер даҕаны дьэ ордубакка, оскуола, детсад, кулууп, балыһа, дьон олоһор дьыллара 100 бырыһыан ууга баран тэрилтэлэр уонна нэһилиэниэ улахан хоромньун көрүстүлэр. Бу аһаҕас сурук ыһыһыллар күнүгэр дылы (нэһилиэттэн ордук көмгө) үгүс ыаллар дьыллара ууга тураллар. Бүтүн нэһилиэк аһа-тангаһа, малла-сала ууга бардылар, өр тэрилтэлэр улаханчык эмсэһэлээтилэр. Былырбын Ленскэй куорат издэнигэр билиги улуус бэйэбит нэһилиэктербит төһө да халаанга түбэстэлэр үгүс санаабытын кырата суох көмөнү онорбуппун. Билиги олохпут иһики кэскилэ бэйэ-бэйэни өйөөһүттэн, түмсүүлээх буолууттан улахан туту-дуктаах көмнэрэ калбиттарын уонна быйыт бэйэбит улууспут нэһилиэгэ алдьархайга түбөспүтүн бары көмөлөөн чөлүгөр түһэригэ кыттарбыт ытык иэспит буоларын бары даҕаны өйдүүбүт. Маны этэн туран улууспут дыонун, тэрилтэлэрин, улууспуттан төрүттээх атын сиргэ олоһор бизнесмениэри, улахан тэрилтэ салайааччыларын уу халаантан улаханчык эмсэһэлээбит Арбын нэһилиэгэр бары кыаллар финансовай уонна материалнай көмөнү онорорго итиннэ улуус тэрилтэлэрин биердии күннээх хамнастарын нэһилиэги чөлүгөр түһэрэр үлэлэргэ аныырга ыгырабыт. Улуус дьаһалтата уонна депутаттар бу үлэни көбүлээн-сүрүннээн ыһы-ахтара уонна улууспут дыоно-сэргэтэ түмсүүлээгин көрдөрүө дии эрэбиз.

СПС Саха сиринээҕи политсоветыттан уонна Саха сирин конгресыттан Ф.Е. Колесов
Народнай партия Нам улууһунааҕы салаатыттан И.Е. Евстафьев
КПРФ Нам улууһунааҕы салаатыттан В.Р. Кутуков
Уорэриши профкомуттан А.Г. Шаранов
Культура профкомуттан У.Д. Сиоцева
Доруобуйа харыстабылын профкомуттан М.С. Оконешикова
Госучреждение профкомуттан В.К. Михайлов
Тыа хаһаайыстыбатын профкомуттан Р.Н. Егорова

Ылам ыйын 24 күнүгэр улуус баһылыгы И солбуйааччыта В. А. Попов председателлээх коллегия муньаҕар сайынгы үлэ-хамнас 4 сүрүн боппуруостарын көрдүлэр.

Бастакынан ОдьКХ-гар өрөмүөнүүр үлэни ыһыгы туһунан МУ НУ ЖКХ директора А. Г. Кобяков иһитиннэрдэ. Бу боппуруос ааспыт коллегияга көрүлүбүт, үбүлээһин суумата улуустааҕы финансовай-казначейскай управлениены кытта быһаарыллыбыт. Ол курдук ОдьКХ объектарын өрөмүөнүгэр 8 мөл. солк. тахса үп туттуллуохтаах. Соргутуллар объекттар, хочолунайдар ахсааннарын үп тиийбэтинэн арыһаппыттар. Уустук туруктаах Хатырык, 1 Хому-стаах ювнэ хочолунайдар испиһиэккэ киирбэтэхтэр эрэри, букатын быраһыллыа суохтара диин А. Г. Кобяков эриннэрдэ. Олорор дьэ фондатыгар быйыл капиталнай өрөмүөн эмиз былаанналар, ол эрэри бары нэһилиэктергэ ыһыттылар кыаллыбыт.

Үлэни ыһыгар бэдэрээччиҕэр наадалар. Онон үлэлэнэр саҕа тэриллиттэн тендернэй комиссия састаабыгар МУ НУ ЖКХ-тан бэрэстэбиитэл хайаан да киирээт төрөстөоҕун бэлиэтээн А. Г. Кобяков этии киллэрдэ. Ону таһынан үлэни ыһыгы чуолкай графика оҕоһулуохтаах.

Бу боппуруоска ФКУ начальнига П. И. Аргунова иһитиннэри онордо. Көрүлүбүт 8 мөл. солк. тахса сууматтан 5 мөл. солк. хэриҥэ улуус бюджеттыттан бэриллиэхтээх. Оттон ОдьКХ үлэһиттэрин хамнастарыгар 1 мөл. 334 тыһ. солк. көрүлүбүт, ону төлөһүү боппуруоһа быһаарыллыахтаах. Аны туран ыһылыбыт өрөмүөн сууматыгар итигэр ситимнэри оноруу харчыта киирбэт.

Сааскы ыһыы үлэтин туһунан 4 нэһилиэк баһылыга отчуоттаатылар. Модут нэһилиэгэр (баһ. С. Н. Чирков) туораахтаах культура ыһытын «Модут» ГУП уонна чааһынай хаһаайыстыбалар саҕалаабыттар. Хортуоппуйу арыһа ыһар буоланнар бааһына куураарын күүтэллэр. Сизмэ хортуоппуйу булуу уустуктардаах, ол курдук Модут агрооскуолатын кэтэх хаһаайыстыбатыгар хортуоппуй арыһа «Модут» ГУП-га быйыл хортуоппуйу голландскай ньыманан үүнүрэр былааннаахтар, атыыласпыт сизмэ хортуоппуйу өрүһүнэн аҕалалларын күүтэллэр.

Хатыҥ Арыһа (баһ. А. Г. Свиридов) бурдукка анаан 600 га сирин бөлөмнээбиттэр. Бааһынайдар сизмэни өрүһүнэн аҕалалларын күүтэллэр. 60 гектарга салиэһинэйи «Сухаһыт-Рассвет» б/х ыспыт. Уопсайа аны күһүн былаанынан 138 т туораахтаах 5 сортуопкалааччы тэрилтэбэ туттарыллыахтаах. Оттон оҕуруот аһын 100 т 3 тэрилтэбэ туттарыахтаахтар.

Никольскайга (баһылык Г. С. Потапов) бурдугу былааннамыт 270 гектартан 75 гектарыгар «Соттуус» б/х салиэһинэйи ыспыт. Үгүс хаһаайыстыбалар кураантан сэрэ-

хэдийэн бурдуктан аккаастаммыттар. Хортуоппуй, оҕуруот аһын сизмэтин А. А. Кузьминтан ылыбыттар.

Хамааттаҕа (баһ. Б. И. Корнилов) бурдук ыһыгыттан 4 хаһаайыстыба дьарыктана сылдьар. Былааннамыт 430 гектартан 300-һүгэр ыһан бүтэрин эрэллэр (220 га салиэһинэй). Б. И. Корнилов сортуопка боппуруоһунан тохтоон, Хамааттаҕа бэйэтигэр сортуопкалыыр тэрилтэлэһэр былааннаахтарын билиһиннэрдэ. Ылам ыйын 24 күнүгэр «Гормозовод» бэрэстэбиитэллэрэ кыттылаах муньах ыһырыллыбыт. Онон үүт сыанатын быһаарсаллар.

Баһылыктар бары ыһыы үлэтэ ГСМ тиийбэтигэр бытаарарын бэлиэтээтилэр. Уматыһынан «Туймаада-Агронаб» хааччылар. Исэкэ киирэн хаһаайыстыбалар сортуопкалааччылар векселлэринэн төлөһөллөр, оттон олоҕор векселлэри

курдук оскуоланы бүтэригэр 44,7 % үрдүк үөрэхкэ киирибиттэр (ол иһинэ бу көрдөрүү 28% эбит). Ону таһынан былырбын улуус 17 орто оскуолаларыттан барыларыттан оҕорор үрдүк үөрэхкэ киириһээрэ ситиһиллибит. Оттон быйылгы билгэлэһиннэни үрдүк үөрэхкэ туттарсан киирии 38 %-на тэҥнэһиэрэ. Үөрэх управлениета «Абитуриент-2002» программаны хааччылар дьаһалы бэлэмнээн ФКУ-ны кытта сөбүлэһиннэрдэ. Түмүгэр В. Н. Дьяконова баһылыктарга туһайан ыам ыйын 31 күнүгүн биер калым экзаменнары (ЕГЭ) туттарыы саҕаланырын оскуолалары транспорһунан хааччылаалларыгар ыһырдэ.

Улуус статистикаҕа отделин начальнига Н. И. Тарасова алтынны 9-16 күнүгэр, оттон ыраах сытар, уустук айаннаах нэһилиэктергэ балаһан ыйын 1 күнүгүн саҕаланар Бүтүн Россиятааҕы нэһилиэһинэй биергиптин ыһыгыахтаах кадрдары талыы боппуруоһунан нэһилиэктер, тэрилтэлэр салайааччылары боппормолорун тардан иһитиннэри онордо. Быстах көмгө үлэлиир биэрэпис үлэһиттэрин талыы - бу биэрэпискэ бөлөмнэни саамай эппиттээх түгөнэ. Переписчиктарынан үлэһэ эппитинэстээхтик сыйһаанналар, нууччалыы үчүгөйдик билэр, грамотнай дьон ыһылыахтаахтар (государственной сулууспалаахтартан ураты). Биэрэписиер листэри биэрэптэлибиттэр, толоруулар ааттаммыт ирдэбиллэргэ эппиттээбэт дьонго уустук соҕус. Биэрэпис үлэһиттэригэр арыһа күннээх анал курстар ыһытыллыахтара, онон биэрэписиер листэри хайдах толорору үөрэттиэхтэрэ. Улуус үрдүнэн 100 биэрэпис үлэһитэ талыһынан наада, онтон билигин статистика отделигар 90 үлэһит баҕалаах кисти испиһиэгэ баар. Бу арыһах, төрө дьэ эт наадалаах ахсаантан элбэх үлэһит талыллан араас буолларына солбуйсан биэрэптэри сеп.

Биллэрин курдук, биэрэпискэ бөлөмнэни ситэрииллээх былаас бары таһымнарын салайааччыларыгар сүктэриллибит, онон кадрдары талыһы киирээр хааччылаахтаахтар. Тэрилтэлэр салайааччыларыгар биэрэпискэ үлэһит баҕалаах дьонноругар усулуобуйа тэрийэн өйүүллэригэр рекомендациялыыр суругу СР правительствотын председателэ С. Н. Назаров ыһытыт. Ол эрон биэрэпис боппуруоһунан муньахха ыгырыллыбыт салайааччылар үкүүлэрэ кэлбэтэхтэр.

Улуус депутаттарын муньаһын председателэ Н. Н. Баишев статистика отделигар талыһылар кадрдар испиһиэктэрин кыһас характеристикалаах бөлөмнөһү уонна киирлэргэ үлэлэрин эппитинэһин өйдөтөр үлэни ыһар наадаларын туһунан эттэ. Коллегия дьаһаллар бырайыактарын, киллэриллибит этиилэри учуоттаан биэрэптэ.

Л. НОВОРОДОВА

КИНИ КҮҮНЭ — ДЬУЛУУРУГАР

Начальнай кылааһы бүтэрэр сылбар саахымат дьэ бэрт интэриһинэй уруок баар буолбута, ону Васильев Ион Ионович дьэ учуутал үөрэтэрэ. Бука, кыра оҕолорго өйдөнүн дьэ буолуо, саахыматы остуоруйа дойдутун курдук кэпсиэрэ. Ол остуоруйа алыбар ыллардар ылларан испиһит. Сорохтор этэллэр: «Оо, саахымат саҕа чункук оонньуу суох. Ыһыта-хаһыта суох, ыалдьар киһин саҕата суох сонгоран турар», — эгин дьэ. Суох, онук буолбатах, ис иһигэр киирдэххэ, манна баар эбэт — киирсии кытаанаҕа, оонньуу интэриһинэйэ, кыайыы кыраһыабайа!

Орто сүһүөккэ тахсан элбэх буоламыт: Суздолова Галия, Ноговицына Даша, Карамзина Настя, Ноговицын Антон, Шамаев Гриша, Говоров Сеня уо. д. а. саахымат секциятыгар суруттардыбыт. Учууталбыт сэлэнэ-сэппэнэ бу элбэх, сыһыата таарыа дьэбэлэһэн да ылаттыра. Задача кыайтарбат. «Тугу ыһаары көп-көтөх ферзэни ситэһиннэй, ол кэриэтэ эмиз да эмиз сылаах аты сизн көрүөм этэ ээ, хайдары?» — дьэтэбинэ, өс киирбэх «Ээ, кырдык» — дьэ сөпсөһөн кэрлдиһибит. «Оо-дэ, халлаан дьоно», — дьэ чыпчырынара. Ион Ионович саҕа саҕалаан эрэр оҕолору куруук өйүүрү, күүстэ-эхтэргэ утары олордубат, санаабыт түһүөчү. Бэйэ-бэйэбитин кытта таҕыахтаһан, нэммитин билсэн, кэлин улахааттарга боруобаланар буолбуппун. Васильев Степа, Васильев Толя, Васильева Паша, Матвеев Федя, Пахомова Люда, Гуляева Даша, Гуляев Ваня биһиэхэ «алдас» хоттороллорун, онон санаабытын көтөүллөрүн кэлин билбитим. Кыралыын-улаханньын бары биер улахан дьэ кэргэн курдук этибит.

Күннэтэ көрөр дьоммут

Ион Ионович хас кыайыбытыгар оҕолуу үөрэрэ, хоттордохпутуна «хайдах итиннигэр ээ?» дьэ аһаран кэбиһэрэ. Учууталбыт ким хайдах оонньуурун эндэппэккэ билэрэ — уоттаахтык-күөстээхтик оонньуу, атаакалыыр оҕолорго аһаҕас, позицияны тутан оҕороччуларга сабыһаах партиялары үөрэтэрэ. Ион Ионович төрөппүтүтэритин кытта ыкса сибээстээх. «Барыда дуу, тугуй, секцияга төрө кэлбэтэ?» — дьэ хайаан да тохкоолоһор. Уһун өрөбүллэргэ дьэбэтигэр кэлэн оонньоон барара. Дьэ саахыматтыыр усулуобуйа олохтоһуохтааҕын төрөппүттэртэн ирдирэ.

Дьомун улахан дуоскалаах саахымат уонна саахымат чаһыта атыһылаһан биэрбиттэригэр олус да өрбүтүм. Адам эмиз саахыматы интэриһиргээн, кэлин тэҥгэ киирсэр буолбуппун. Дьэбит иһигэр «совхозтаахтар-оскуолалар» дьэ кыһытыһылаах киирсилэр буолааччылар. Ким кыайыт хотторбуту «Пахый, оскуолаларга эбэтэр совхозтаахтарга хотторор» дьэ кыһытыахтааххын. Ол баар саамай кыһыта.

Алтыс кылааһы тахсарбар дьоммун «ээх» дэттэрэн, үлэ-сынһалаһа лаарыгар окко киирибитим. Ардаҕа-самыра суох куйаас күһнэр туран биэрдэхтэринэ, күлүк сиргэ сүүрбэккэ, намыраабат суостаах, умуллубат уоттаах күннэ тахсан, тымныы кыһынаах буолбут кыһыбытыгар, тохтоло суох үлэлээн кулапайдаһаҕын. Оччо ээ совхозпут Маҕаачыйалара, Эриһчэйдэрэ дьылы этэннэ туорухтара буоллаҕа. Иитэччилэрбит Новгородов Максим Аркадьевич, Терехов Петр Егорович сынһалаһы да сатаан тэрийэллэр, сөтүөлүүрү да көбүлүүллэр. Илэн кэммитигэр саахыматтыбыт, Бетун лаарыын оҕолорун кытта

шефтэһибит. Лаарыбыт начальнига Ион Ионович туос илгээ суох — аспытын, тэрибитин, сынһалаһымтын тэрийсэрэ, тэбис-тэҥгэ үлэлэһэрэ. Ону ол дьэбэккэ, биердэ эмэ аты миһин биитэр көңүллэппэккэ сөтүөлээн — баракастары онороммут, эбии түбүгүрдэр быһылаахпыт.

Ион Ионович 1983 сылтан 1990 сылга дьэри лаары начальнигынан үлэлээбит. Ол туһунта — тэтэрэст листэрин холбоон лаарыга сылдьыбыт оҕолору испиһиэктээн, ким хас күннээбэ, төһө тонна оттоммута барыта тиһиллэ сылдьар. Ол курдук, 103 оҕо хабыллыбыт. Модуттан эрэ буолбакка, Нам тыларыттан, Дьокуускайтан, бэл дьэтер Киевтэн кэлэн үлэлээбиттэр. Сэттэ сылга барыта 600 тонна оттоноухтааһыттан 1091 тонна от бөлөмнөһүт, ол эбэтэр 491 тонна от аһары толоруллубут. Элбэх күннээх оҕолор Васильев Степалаах Толя 483-түү, Гуляев Ваня, Евстафьев Афоня, Матвеев Федя, Сокольников Гриша, Шамаев Максим 308-ты күннээхтэр. Көрдөхкө барыта көннөрү сыһапаралар курдуктар, үлэ барыта хайдах эрэ табыллан испит курдук, оттон Ион Ионовичка бу түмүк, бу ситиһини төһөлөөх сыраан, түбүгүнэн кэлбитин бэйэ ээ билсэн эрдэ.

Уон икки сааһыгар ылбыт грамотатыттан биер да сылы көтүспэккэ ылбыт грамоталарын, мэтээллэрин сылларынан наардан, муньа сылдьар эбит. Ион Ионович дэгиттэр спортсмена киһини сөхтөрөр. Ол курдук, бастагы разрядтаах саахыматчыт, дуобатчыт, сүүрүк; ону таһынан хайыһаҕа, тустууга, тенниска, биатлонга, волейболга, кыһыга, ыстанга, куюбахха ситиһинилэрдээх. Аны хайыһарын, сүүрүүтүн дистанциялара араас-араастар. Хайыһаҕа — 3 км-тан саҕалаан 30 км-га тиийэ, сүүрүүгэ — 400 метр-тэн 100 км-га тиийэ. 1986-1987 сылларга от охсоччулар оройуоннааҕы күрэхтэһиниэригэр бастагы уонна үгүс миэстэлэри ылбыт.

Үүнэр, сайдар сыраалаах Аһардас айылдаһтан аһаммыт кыаххынан эрэ буолбакка, үлэнэн, дьулурунан эмиз үйэлэнэбин.

Ион Ионович төрөппүт да, учуутал да быһытынан олох дьэ киһини, үлэ дьэ кэрэтин бэйэтин колбуругар олоһунан, кэҥээри ыччатыгар итэртэр кыахтаах.

Мууһурбут хаар ууллуута — муус устарга Ион Ионович 55 сааһын томточчу туолла. Баарыам этэ Учууталбар доруобуйа бастыҕын, ситиһини килбэһин, олох чэбдиһин, иһин истигин, күн чэмэлкэһин!

Т. СЫРОВАТСКАЯ,
Модут орто оскуолаты
Хаартыскаҕа: Ион Ионович
доруунаан Иван Свешниковтын

Улууспутугар турбут 28 баһаартан 12 баһаар умуруоруллан билигин 16 хаалла. Уопсайа 1755 гектар ойуур, 920 гектар ходуһа сирэ күүдэпчилэнэр. Ойуур баһаарын умуруорууга лесхоз үлэһиттэригэр ураты мобилизацияланан 205 киһи үлэлиир.

БАР ДЬОММУТ! Күөх солко тыабытын быһыһырга бука бары турунуоһун! ХАРЫСТААН ХАМПА КҮӨХ ТЫАБЫТЫН!

Лесхоз

Республика улуустарыгар, нэһиликтэригэр, биһиги бэйэбит да улууспутугар араас идэлээх үөрэҕи бүтэрэр үлэлиин-хамсыы сылдыар, олорор Таастаахтан төрүттээх ыччаттарбыт элбэхтэр. Нам улууһун биир кырыы ыраах сириттэн Таастаахтан мин билэрбинэн үгүс талааннаах дьон урукку да өттүгэр, билигин да үүнэн-үөрэнэн тахсыбытара.

Атын нэһиликтэр курдук талааннаах ыччаттарынан биир баай дойду, онон биһиги көлүөнэ дьонно киһилэринэн киһи туттабыт. Ол курдук Россия, республикаҕа биллэр талааннаах художниктыт Виктор Григорьевич Петров, киһи туттар биллиилээх салайааччы, үгүсүгүт Геннадий Семенович Баишев, араас таһымнаах салайар үлэһит улууспутун салайан, үлэлээн кэлбит Матрена Васильевна Петрова, «Нам» телестудиятын директора Иннокентий Захарович Кривошапкин, улуус биллиилээх биригээһиндэрэ, уордуннаах дьоммут Василий Андреевич Яковлев, Прокопий Егорович Соловьев о. д. а. Бу дьон хайдах үлэлээн, салайан кэлбиттэригэр улууспут дьонно-сэргэтэ бэржэ билэн олохтор.

Мин урут Таастаахха үлэлиир кэммэр төрөппүттэри, аймахтары кытта биригээ үлэлээбит буолан сорох ыччаттары кыгас-тык билиһиннэриэхпин багардым.

1. ААТЫР-БЫТ ОЛОНХОҮТ — АФАНАСИЙ СОЛОВЬЕВ

Аатырбыт олонхоһут, тойуксут Соловьев Афанасий Егорович Таастаахха фельдшеринэн үлэлиир эрдэҕинэ сайынны окко биригээ үлэлиирбит. Кыһынны киһи колхоз ферматыгар от тизээччиэн, сүөһү аһаааччынан, биригээдэ араас үлэтигэр үлэлиирэ. Кэлин Партизан нэһилиэгэр үлэһит аһааччы, көһөн кириэн хас да сыл үлэлээбитэ. Кэргэннэммитэ, ордоммута. Кэргэнэ ыанньыксыт бэрдэстэ.

Ол сылларга Өргөлөөхкө — Таастаах киинигэр эдэр ыччаттар ыраах олоһор фермаларыттан кэлэн, муһуустан хас бырааһыннык аайы концерт бэлэмнээн көрдөрөлөрө. Күүстээх үлэттэн быыс булан, бары сүрдээх көхтөөхтүк аһыах да буоллаллар оонньоон-көрүлээн аһаллара. Ыччаттар арыгылаабат этилэр. Афона ол сарана сахалыы туйан ыллабытын истибэтэҕим. Кэлин талааннаах сахалыы тойуксут буолбут эбит. Киһи уус-уран аарыыларга, пьесаларга кыттар. Онтон биир түгүни кэспээтэххэ манньык «Бастакы кынылар» диэн 7 көстүүлээх драмаҕа (революционер Неустроев туһунан) оруолларын бары да кыһаллан бэржэ оонньообуттара. Афона арабыт оруолун ситиһилээхтик толорбута, сагата сөҕө, улаханна барар этэ. Көрөөччүлэр сөбүлээбиттэрэ. Испиэктээх кызгэтимин Ощепков Л. Е. оҕорбута. Көстүүмнэрин дыахталлар тикпиттэрэ.

1. Хомустаах кулуубар көрдөрүүгэ бастааннар Нам селотугар бастакы драманы туруоран, миастэһээн кэлбиттэрэ. Туруорааччы олохтоох оскуола учуутала Левин Иван Петрович этэ. Сүрүн оруоллары оонньообуттара: губернатор — А. Ф. Охлопков, революционер — И. П. Левин, аҕабыт — А. Е. Соловьев, оҕо оруолун Ага Келина, полицайдар — А. П. Атласов, Г. Л. Ощепков, Федоров — Д. И. Мухомов, дыахталлар оруолларын Т. Н. Москвитина, Е. Обутова толорбуттара.

Афанасий Егорович кэлин Өлүөхүмэ улууһунан Нөөрүктээйи нэһилиэгэр кэргэни дойдутугар көһөн тийэн олоһор, икки уол оролоох, кэргэнэ ылдыан өлбүтэ. Улууһугар 30 сыл устата уларыйбат алгысчыт, саха фольклорнай фестивалын хас да төгүлүлээх лауреата, дипломанна. Бэйэтэ тойуксут, олонхоһут, чабырдахсыт, саха народнай ырыаларын толорооччу. Афанасий Егорович айыт олонхо «Уолан Дохсуу» диэн үс чаастаах.

«Аал-Луук» биэригээ кыһынах

ырыатын (биир чаастаах) Саха телевидениетыгар уһуллан, суруллан, харалла сытар. Афанасий Егорович сахалыы ырыалары, тойуктары, олонхоһу толорууга 1972 сылтан ыла промышленнай куораттарга Ленскэйгэ, Мирнэйгэ, Нерюнгрига гастроллаан ыллаан иһитиннэрбитэ. Санкт-Петербург куоракка 1994 сыллаахха норуоттар икки ардыларынааҕы конференцияга саха олонхоһун толорууга кыттыһыны ылбыта.

1997 сыллаахха Японияга Токио куоракка Саха сириттэн иккиэ буолан, аатырбыт олонхоһу Д. Е. Томскаяны кытта биригээ норуоттар икки ардыларынааҕы фольклорнай фестивалга бэйэлэрэ айыт айымньыларын баран билиһиннэрбиттэрэ. Японияга сылдыар кэмигэр Лео Тадагава диэн Варганнай музыка президенэ киһини ыгырбытыгар күүлэйдии бара сылдыбыт. Бу киһи эмиэ бэйэтэ хомусчут, Мэнэ-Хагаластан төрүттээх саха кыһа кэргэннээх, саха оскуолатын учуутала. Тадагава бэйэтэ музей тэринэ сылдыар эбит. Онтугар саха туюс, мас иһиттэрин, чорооннору, хомус-

ция олус ыарахан үлэни толорбута. Киһилэр үлэлиир экспедициялар Айхал аттыгар саҥа алмаастаах «Юбилейнай» диэн учаастагы аспыттар. Айхал туруупкатын үлэһит киллэрэн ССРС Государственной биримийэтинэн наараадаламмытара. Юрий Тимофеевичи саха чабылхай геологунан ааттыыллар. Киһи билигин Юбилейнай карьер тулатынааҕы сирдэри чинчийиэ кыттан үлэли сылдыар. Опыттаах геолог буолан инжилэригэр уктан илдьэ сылдыар ветеран үлэһиттэрэ.

1998 сылтан ыла «АЛРОСА» акционернай хампааньытын кытта биригээ кыттыһан үлэлиллэр.

Кэргэнэ Галина Семеновна култуурунай-сырдатар училищени бүтэрэн кулууппутугар уус-уран салайааччынан үлэли сылдыан Юрийга кэргэн тахсыбыта. Концертка бэлэмнэнэ тийдэхпитинэ мэлдьи үөрэ-көтө көрсөөччү. Сымнаҕас майгылаах, аламай, кэспэтиннээх кыыс этэ. Үгүсүгүт буолан, биһигини, тугу да сатаабат дьону үөрэтэрэ. Галина ол майгыта билигин да уларыйбатах, Айхалга тийэн оҕо бөҕөнү саха фольклоругар үөрэттэ.

Дмитрий Иванович Таастаахтан 1959 сыллаахха Партизан бөһүөлгөр үлэһит киирбитэ. Онтон ыла бу кулууп арахсыпат арыһа буолан, нэһилиэккэ ытыктылар араас култуурунай мероприятияларга күн бүгүнгө диэри кыттан үлэли сылдыар. Сайын ахсын аатырбыт отчут Е. А. Протопопов звенотун биир кыайылыах үлэһитэ этэ.

Дмитрий Иванович култуура үтүөлээх үлэһитин үрдүк аатын ылбыта. Үгүс аакка-суолга тиксибит биир холобур туттар ыччачыт. Хомусчуттар «Дьүрүл» ансамбль салайааччыта. Варганнай музыка хас да төгүлүлээх кыайылыахтара. Маны таһынан Партизан орто оскуолатын үөрэнээччилэрин хомуска үөрэтэр икки ансамбллаахтар. «Үрүйэчээн» ансамблы Соловьева Галина Михайловна, «Күөрөгэй» — үрдүкү кылаас оҕолорун Неустроева Вера Николаевна дьарыктаналлар. Дегсад оҕолоругар «Сыккыс» ансамблы Захарова Марфа Прокопьевна салайар. Онон хомусчуттар ансамбллара Нам улууһунан бастаан Дмитрий Иванович көрүлээһининэн тэриллибиттэрэ. Улууһугар

Владимир Павлович оскуолаҕа үлэлирин быһыыгар хоһоон, ырыа айар идэлээх. Хоһооннорун таһаартарбыт киһилээх поэст. Ырыаҕа мелодия айна, нэһилиэгин олохтоохторун сэргэхситэр. Дьиз кэргэн бэйэлэрэ дьиз-уот туттан, сүөһү иттэн, оҕурут олоһор бөһүөлэк биир ытыктабыллаах, дьоллоох олохтоох ыала.

5. КӨРДӨӨХ УОЛБУТ — СЕМЕН СИДОРОВ

Окко биригээ үлэһиттэ, элбэх кэспээннээх, көрдөөх уолбут — Сидоров Семен Прокопьевич. Сайын 1958 сыллаахха оттуур биригээдэ үксэ эдэр ыччаттарбыт, салайан үлэлэтэр икки-үс улахан дьонноохпут. Кыргызтар арыт сөрүтөх, арыт иккиэ эрэ буолабыт. Уолаттарбыт ким косилкаһыт, бугулдуйт, ким араас үлэни толорор. Мин атынан от мустарааччыбын. Киһэтин хоһууна бүтэн табыстаһытына Сениябыт айаҕа хам буолбат, кэспээнэ-ипсээнэ элбээччи, арааһы бары кэспээн күүллэрэн бөрө. Уопсайынан биригээдэ бэйэлээх уолбут. Киһэтин сытан эрэ кэспээнит, улахан дьоммут буйаллар, биһиги айдаамытын, кэспээммитин сөбүлээбэт буоллахтара дии. Ол сайын Орто Олох, Истээх, Дьуолдума, Хаччыта, Хатыннаах, Өргөлөөх киһи алаастарын оттоон бүтэн тарҕасыһыт. Кэники Сения Кыһыл Сыырга кириэн, биһиги кулууппутугар үлэли сылдыар, култуурунай-сырдатар оскуолаһы бүтэрбит кыһыы Александраны кэргэн ылбыта. Сения Абыйга Кэбэргэнэ нэһилиэгэр кэргэни дойдутугар көһөн олоһорута ыраатта.

Семен Прокопьевич Сидоров Кэбэргэнэ бэйэтэ дьиз-уот туттан, сайылык дьизин атын сиргэ оҕостон, онно ынах сүөһүлэри тутан, сылгылары итэн, оттоон, булдуһан дьарыктанан, бизэ оҕолорун итэн кэргэниинэн Кэбэргэнэ биир бас-көс ыаллар буолбуттара.

Биир үрүүмкэ арыгыны испэттэр. Табаҕы таппаттар. Уопускаһыгар оҕолорун кытта дойдутугар кэлэн күүлэйдээн аһааччы. Хоту дойдуга ыарахан усулуобуйатыгар Семен Прокопьевич бөһүөлэк тэрилтэлэрин элбэх отун-маһын тизээн, үһүн сылларга таһаарылыахтык үлэлээбит тракторист, уолбут сирдэрбэт күтүөт. Кэргэнэ Александра билигин кулуупка үлэли олоһор, онон кэргэниилэр ытыктылар мероприятиялартан туора турбаттар, Семен Прокопьевич сайын аайы ыһахтарын аһар уус тыллаах алгысчыт.

Оҕолоро үөрэҕи бүтэрэн, бары кэргэннээн ыал буолан, төрөппүттэригэр туспа олоһор үлэлиллэр. Биир уола аҕатын батан механизатор үөрэҕин бүтэрэн — суопсар. Биир уола Улан-Удэҕэ үгүсүгүт үөрэҕин бүтэрэн оскуола үлэлиир. Биир кыһа учууталыыр. Биир кыһа кыра оҕолоох, кэргэни кытта куоракка олоһор. Чурапчыга үөрэммит кыһа кэргэннээх, оҕолоох, үлэлиир. Уолаттар үстүгү оҕолоохтор. Онон Семен Прокопьевич улахан дьиз кэргэн аҕа баһылыга, элбэх сиэн оҕолор күндү эһэлэрэ.

Таастаах учаастага сүөһү, сылгы, булт үлэтинэн дьарыктанара, массына, тыраактар үөдүйэ илик кэмигэр ыччаттар биригээдэ ханнык да көрүннээх илии ыарахан хара үлэтин күүскэ ылсан үлэлээбиттэрэ. Ити курдук Таастаах оскуолаһыгар үөрэммит, атын да оскуолаһарга үөрэхтэрин салҕабыт дьон-сэргэ ытыктыр, сөбүлүүр ыччаттара үүммүттэрэ. Киһилэр бэйэлэрин күүстээх санааларынан, кыахтарынан, талааннарынан өр сылларга таһаарылыахтык үлэлээн дьоннорун үөрдэ-көтүтэ сылдыар ыччаттарбыт.

Билигин үүнэр эдэр көлүөнэ бу курдук үтүө суобастаах, мааны майгылаах, үлэһит ыал бастыһынара, талааннаах буола сайдалларыгар, киһилэртэн олоххо үгүс туһалаах холобурдары ыһахтарын баҕарабыт. Бу ыччаттар үлэни өрө туһут буоланнар бастын дьоллоох олохтоох ыллар.

Е. Н. РЫКУНОВА-СЫСОЛТИНА,
Таастаах урукку фельдшерэ,
1 Хомустаах

ЧӨЛ ОЛОХ УТҮӨ ХОЛОБУРА — ТААСТААХ ДЬОНО-СЭРГЭТЭ

Хас да сыллааҕыта Галина Семеновна үлэтин туһунан хаһыакка суруллан турар. Сайын уопускаларыгар биригээ төрөппүттэригэр, аймахтарыгар бары дьиз кэргэниинэн күүлэйдээн ахтыһаннарын таһаараллар. Билигин киһи Айхаллаагы оҕо айымньы-

Геннадий БАИШЕВ

тын дьизитигэр ситиһилээхтик үлэли олоһор.

Уоллара Тимофей Айхаллаагы карьерга үрдүк таһаарылыахтык үлэли сылдыар. Кыһылынаах толорууга үлэһит буолан, икки хостоох дьизин биэрбиттэр.

Кыыстара Ольга Мирнэйгэ СГУ филиалыгар политехнической институтка преподавателинэн үлэлиир.

Баишевтар Айхал биир убаастанар, ытыктанар олохтоохторо буоллулар. Дьиз кэргэн үлэһит ситиһиллэрэ үгүс.

Нам улууһунан билигин экспедицияга геологунан бачча уһунук үлэли сылдыар киһи, бука, суоҕа буолуо.

3. НОРУОТ ЫРЫАҕЫТА — ДМИТРИЙ КРИВОШАПКИН

Былдылээх хомусчут-импровизатор, норуот ырыаһыта Кривошапкин Дмитрий Иванович Таастаахха бастаан тахсан үлэлиирбэр уолаттардан балыстара киһи этэ. Улахан дьону, аҕа саастаах уолаттары кытта тэнгэ колхоз бүһүт үлэтигэр кыттан, эриллэн улааһыта. Төрөппүттэрэ кыһынын Дьуолдума диэн учаастак ферматыгар кыстыыллара, сайынны Тураннаах сайылыгар үлэлиллэрэ.

Мингэрдээх оттуур биригээдэлэрэ сайынны хойут күһүнгө диэри араас ааттаах алаас хоһуунарынан, от үрэхтэринэн кэрийэн, көһө сылдыан ардыгар, куйаһы, тоһууну-хатыһы аахсыбакка, от түбүктээх үлэтигэр үлэлиллэрэ. Фермалары кэрийэн үлэли сылдыан көрдөхкө биир да ыччаты түбэһэн көрбөккүн.

бастын хомусчут, сахалыы тойуксут, үтүө куластаах ырыаһыт, алгысчыт, олонхоһут, оһуохайдыт.

Дьокуускай куоракка, улууһун киһилэр, нэһилиэгэр хас сайын аайы тэриллэр ыһахтарга актыбынайдык кыттар.

Дмитрий Иванович анал култуура үөрэҕэ суох да буоллар айылҕаттан бэриллибит талааннаах буолан, бэйэтин кырынан үүнэ. Бырааттары, балыстарын кытта хаһаайыстыбатын тутан олоһор ыал, сүбөһит, үлэһит убайдара. Хомус ансамблыгар дьарыктанар оҕолортон кэлин талааннаах ыччаттар тахсыахтара диэн эрэнэбит.

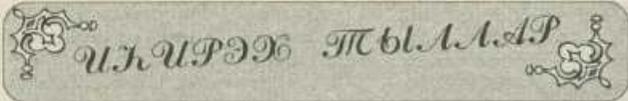
4. МЕЛОДИСТ — ВЛАДИМИР ЖИРКОВ

Поэт, мелодист Жирков Владимир Павлович төрөппүттэрэ үс оҕолорун үөрэттэрэ Таастаахтан Партизан бөһүөлгөр көһөн киирбиттэрэ. Төрөппүттэригэр барахсаттар очоттон баччаанга диэри оҕолорбут туһа диэн, дьон тэнгэ улаатан, үөрэхтэнэн бэйэлэрин көрүүнүгүтэ диэн олус да кыһаллаахтыктылар.

Володя дьонно: аҕата Байбал, ийэтэ Елөксөөс ыарыһах да буоллаллар, оҕолоро атахтарыгар туралларыгар кыһаллыбыттара. Ханьык баҕар төрөппүттэр үөрэх туһатын үрдүктүк синалыыллара. Ханна оскуола баар да, онно көһөөхтүүллэр. Володя оҕо сааһа Таастааһынан, Партизан үтүө бөһүөлэгинэн элэстэнэн ааһа оҕуста, хайы-үйэһэ бэйэтэ аҕа, эдэр эһэ буола оҕуста. Өбүгэлэрбит ол иһин сөпкө этэллэр: киһи олоҕо туннугунэн чыпчаах көтөн элэс тынан аасытын курдук диэн. Володя улаатан, үөрэнэн, үлэһит буолан, бэйэтэ сөбүлүүр, таптыр кыһынын бөһүөлэгин иһитэн булан, Мотяны кэргэн ылбыта.

Владимир Павлович кэргэнэ үрдүк үөрэхтээх, французскай тылы үөрэтэр, оҕолоро омук тылыгар уһуйар, аны Матрена Михайловна дээр оскуола биир киһи туттар учуутала. Республика үөрэҕин туйгуна. Эдэр ыаллар үс үчүгэйкээн, чаран хатынын курдук кырыгыттары итэн, үөрэттэрэн, түбүгүрэ үлэлиин-хамсы олоһоллор.

Улахан кыыстара кэргэн тахсан, дьонутар сиэн өрнү бэлэхтээтэ. Кэргэниилэр иккиэн нэһилиэк кулуубун тутуах дьонноро, ытыктылар араас култуурунай мероприятияларга, оскуола үгүс түбүктээх, сылаалаах үлэтигэр быыс буланнар мэлдьи актыбынайдык кытталлар.

Күндү оѳобутун БАЙАНАЕВ НЬУРГУСТААНЫ Дьокуускайдаагы физико-техническэй институт I курсун студенын, 18 сааһын туолар кэрэ-бэлэз түгөһүнөн итиитик-истинник эѳрдэлэбиит.

Баѳарабыт дьолу ситэр, дьолу уйар киһи киһитэ буола-рыгар.

Төрөөбүт күнүгүнэн, Ньургустаан! Дьөһөгөй сылыгар уон аҕыс саастанар. Утүөнү түстүгөхтээх дьин бигэ эрэллээх. Бу манньк тыллары Эийэхэ аныбыт.

Санааѳар тутума: ардыгар кыһыран Кытаанах тыллары ыһыктар кэммитин — Ой-санаа чыпчаалын дабадар ханнык дьин Баѳара саныбыт, эрэнэ күүтэбит.

Сокуоннай да сааскын туолбутун иһингэр Туох баартан хаххалыыр, көмүскүүр санаалаах Таптыбыт Эийгин ураты иһингэр Бастакы оѳону маанылыыр сиһинэн.

Алгыс тыл арчылыыр, алыптаах дорѳоно Кыаххар кыах, күүскэр күүс эбэхтин Эийэхэ Олоѳун усталаах туоратын тухары Дьол, үөрүү кыһымнарын дэлэйдик саҕахтын! Эѳрдэни кытта ийэ, аҕа, балтыларың уонна бары аймахтарың

ОСКУОЛА ОѳОЛОРУН ТӨРӨШҮТТЭР БОЛѳОМТОЛОРУГАР!

Ыам ыйын 20 — бэс ыйын 19 кк. «Болѳрун, оѳолор» операция буола турар. Сайынгы каникул чугаһаабытынан оѳолор иллэн кэмнэрэ, уулуссага сылдыһылара элбиер. Овон сибээстээн, оѳолор, суолга сэрэхтээх буолун! Төрөшүттэр, оѳолоргут суолга куттала суох айаннылларың хааччыһын! Улуустаагы ГИВДД

Продается 1-комнатная квартира. Тел. 22-1-59.

ВГУП «Ас-Уөл» требуются рабочие молокозавода (желедально женщины), аппаратчики молочного оборудования — мужчины. Требование — личная медицинская книжка. ГУП «Ас-Уөл», ул. Ленинская, 103, тел. 21-5-61.

ГУП ФАПК «Нам» требуются продавец, бухгалтер, повар. Тел. 21-1-91. Адрес: с. Нам, ул. Платонова, 3 (здание старой сберкассы).

1 сылга Даадарга гаастаах дьэз аҕара-пристрой аренда-ланар (эдэр ыалга). Тел. 21-6-00 күнэ 6-9 ч. Матвеевтар.

Улуус киһигэр гаастаах чааһынай дьэз аренда-ланар. Сыаната көпсөтти быһыгытынан. Тел. 21-6-49.

«Гранд» ЗАО тэрилтэ ликвидацияга барарынан сибээстээн бары иэстээхтэр 2 ый иһинэн кэлэн аахсаргытыгар. Бу бол-дөх иһигэр кэлэн аахсыбатах тэрилтэ ханньк да претензия-та ылыныллыбат.

Дирекция

В связи с ликвидацией ЗАО «Гранд» сеть магазинов «Гранд» передаются ЧП «Гранд».

Дирекция

Бэс ыйын 1 күнэ «Сардака» кинотеатр

Аан дойдутаагы оѳо көмүскэлин күнүнэн! Республиканскэй «Мамонтенк» цирковой конкурсе I бириэмийэтин лауреата «ТҮБЭЧЭЭН» оѳо цирковой студия-тын КОНЦЕРА.

Программа: эксцентрика, клоунада, оригинальная жонглёрдар, аквилибристика, көрдөөх клоуннар, каучук, ырыалар, бириистээх ооньуулар, дь...-дь...-дь...

Уус-уран салайааччы Владимир Третьяков Саѳаланар — 14 чаастаах Биллэт сыаната: оѳолорго — 10 солк., улахан дьонго — 15 солк.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндү уолум, быраатым, убайбыт Слепцов Илья Галинович-Ылдыаака дьылва хаан ыйаарынан бу күн сирит-тэн барбыта номуо 40 хону-гун туолла. Кини кэннигэр бар дьонун үтүө өйдөбүлэ, түөрт оѳото хаалла.

Ылдыаака балаҕан ыйын 28 күнүгэр 1958 сыллаахха Хатырыкка төрөөбүтэ. Хатырык орто оскуолатын 8-с кылааһын бүтэрээт Ленинградка тутуу училищетыгар үөрэнэ кирибитэ. Кыра оѳо дьонун, дойдутун ахтан төһөн кэлэн Граф Бизергэр СПТУ-2 үөрэтин салдабыта Училищегэ үөрэнэр сыллары-гар үчүгэй үөрэнээччи, спортсмен быһыгытынан Крымга сыннанан кэлбитэ. 1977 с. тракторист идэлээх М. Аммосов аатынан совхозка үлэли кирибитэ уонна хаһан бу совхоз ыһыллыар дьэри ДТ-75 тракторга үтүө суобастаах-тык үлэлээбитэ. Кыһын от тизийитигэр Хатырык отде-лениетын туллубат тутуага буолбута. Сайынны Алаас, Үрүг Күөл оттуур звенола-рын хас эмэ сыл эңкилэ суох салайбыта. Совхоз салалта-та Ылдыааканы үчүгөй үлэ-тин иһин элбэх грамоталары-

УБАЛАСТАБЫЛЛААХ ТӨРӨШҮТТЭР, ОѳОЛОР, ЭБЭЭЛЭР, ЭҔЭЭЛЭР!

Эһигини Аан дойдутаагы оѳо көмүскэлин күнүнэн ити-итик-истинник эѳрдэлэбиит! Бу күнүгэ аһаммыт бырааһын-ныкка бука бары, үөрэ-көтө кэлэн, кыттаргытыгар ыгыра-быт.

ПРОГРАММАҔА:

- Бэс ыйын 1 күнэ М.К. Аммосов болуоссата 11 ч. 1. Бырааһынныгы үөрүүлээхтик аһыы — Оѳо тэрилтэлэрин параада — Кырачааннар концертара 2. «Баар буоллун өрүү күн» — асфальтка уруһуй кон-курса 3. «Оѳо мичиктэрэ» оѳолор көрдөөх хаартыскаларын кон-курс-быыстапката «Сардака» к/т 14 ч. 4. «Түбэчээн» оѳо цирковой студия концера Улуус дьаһалтатын фойета 15 ч.

5. З. Винокуров аатынан оѳо музыкальнай оскуолатын художественнай отделениетын үөрэнээччилэрин үлэлэрин көрүү-быыстапката. Бэс ыйын 2 күнэ «Сардака» к/т «Долби» системанан оѳо киинэлэрин дьэз кэргэһинэн көрүү

Бэс ыйын 3 күнэ М.К. Аммосов болуоссата 14 ч. — «Волшебная мастерская» айан оҕоруу конкурсе — Оѳо тагаһын муодаатын көрүү — Оѳолорго маассабай ооньуулар, көрдөөх конкурстар

Бу күнүгэр оѳолорго «Сладкоежка» кафе үлэлиир, Дьо-куускай куорат «София» маѳаһына оѳо ооньуурдарын, тагаһын-сабын атыгытын ытытыа. Дьэз кэргэн, оѳо аймах отдела, «Сардака» к/т, оскуо-лага кириэн иһингэр саастаах оѳо тэрилтэлэрэ

Намскому училищу социальной реабилитации срочно требуются работники на контрактной основе по следующим специальностям: водители автотранспортных средств мастера п/о по практическому вождению с категориями «В,С,Д,Е», агроном, преподаватель информатики, английского языка, физики, НВП, черчения и рисования, слесарь по ремонту, инспектор отдела кадров с юридическим образованием, секретарь-машинистка со знанием ПК. Нуждающимся предоставляется общежитие. Обращаться по адресу: Намский улус, п. Графский Берег, тел. 21-5-81.

Улуус олохтоохторун истинлэригэр!

Ойуур уота бара турарынан сибээстээн, аралдытар про-граммата суох, «Талба» ырыһык территориятыгар ыам ыйын 31 уонна бэс ыйын 1 күнүгэр оѳуруот астарын, сибэкилэр расадаларын атыылааһын тэриллэр. Расада атылыһан уон-на атыылаһан баѳалаахтар кэлэн кыттыһы ыларгытыгар ыгырабыт. Улуус дьаһалтата

БАР ДЬОНУМ КӨМӨЛӨҮҢГ!

Мин 40 сыл устата тыа хаһаайыстыбатын производствы-тын араас ыарахан үлэлэригэр ол курдук, «Нам» совхозка ДТ-75 тракториһыттан саѳалаан хортуопһуй биригээдэтин салайааччыгыгар тийэ төһө күүһүм, кыаһым тийэринэн үлэлээн кэллим. Үлэлээбит кэмнэрбэр үрдүк көрдөрүүлээх си-тйиһилэрим иһин Улэ Албан аатын III степеннээх, Улэ Кы-һыл Знамята орденнарынан, элбэх мэтээллэриинэн наѳараада-ламмытым, «Норуот хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ», «Нам улууһун Ытык киһитэ» ааттар иҕэриллибиттэрэ.

Үлэттэн билгитин да илиһин араарбакка «Көрдүгэн» дьин бааһынай хаһаайыстыбатын төринэн, база туттан, хортуоп-һуй, оѳуруот аһын үүннэриинэн дьарыктанан, биз ыан кымыс оҕорон тэрилтэлэри хааччыһан үлэлээн-хамсаан кэллим. Бу үлэлээбит көлөһүнүм Хара Былыт дьин сиргэ туттубут баама ыам ыйын 19-20 күнүн түүнүгэр өрт уотуттан умайда. Лафет дьэз, балаһан, хотон, сылгы хааччага, улахан теплица, яро-визатор, 2 тн. ыһык хортуопһуйа, оѳуруот аһын сизмэтэ, дьэз маала, таҕас-сап, ас-уөл күл-көмөр буоллулар. Ити түүн ба-забар хоммокко кэргэнн Александр Ильичична өлбүтэ үс сыла туолан бөһүлээккэ баар этим.

Улахан идээтигэ түбэстим, билгитин II группалаах инбэ-липпи, бу тахсыбыт хоромһуттан улахан охсууну ылым. быһылгы ыһыбар улахан ороскуот буолла. Улуус дьаһал-тата, нэһиликтэр дьаһалтала, улуус бааһынай хаһаайы-стыбалара, бар дьонум мань болуомтору ылан ким төһө кы-алларынан көмөлөһөргүтүгөр көрдөһөбүн.

Көрдөһүүңү кытта «Көрдүгэн» б/х баһылыга И.А. КОЛЕСОВ, I Хомуस्ताах

нан, хайѳал суруктарынан Москва куоракка путевканын наѳараадалаабыта. Кини 1986 с. М. Аммосов аатынан совхоз чемпион тракториһа. Ыһыл-лы буолаатын кытта дьон-ун итээри, аймактарыгар көмөлөһөрү массынаа уру-улу тупһута. Харчы кыры-ымчык кэмигэр сөбүгэр сыа-наѳа куоратынан-тынан та-һан нэһилиэтин дьонун барѳа махталын ылбыта. Аймах-билэ дьонугар күүс-көмө бу-олбута. Кэлин сылларыга Ыл-дыаака суоппар идэтин дэгит-тэрдик баһылаабыта. Кини сылга хаста эмэ Благовецен-скайынан, Кэбээйинэн, Сун-таарынан, Бүдүүнэн баран кэлэрэ. Ыалдыһан аҕыах ко-нукуһинэ эдьийин кыһыһын сыбаайбатыгар аймактарын илдьэн сыргыһынарбыта.

Биһиги Ылдыаакабыт кыратыттан музыкага тала-аннаага. Ийэтэ ылан бизербит баһынан ырыаны истээт да

тыһахатара. Хомойуох иһин ол талаанын аахайан сайыннар-батаҕа.

Аҕатын батан айылтаттан бааттаах билыксыт этэ. Күһүнүгү нэһилик мунхата киниэт суох барбата. Үрүг Күөлүнэн, Кэбээйинэн эргий-эи кэлэн аймах-билэ дьонун балыгынан тутахсыһаакка олорбута. Ханна да сырыт-тар билгитин-көрүүтүн мэл-дьи кэңэтинэрэ, хаһыатын туһутунан сылдыра.

Дьылга хаан ыйаарынан төһө да кылгас үйэлэниэр би-һиги Ылдыаакабыт дьонго-сөргүгэр амарах сыһыһынан үтүө өйдөбүлү хаалларан бардаҕа. Кини ыраас мөссүөнэ, сырдык аата биһи-ги сүрэхпитигэр мэлдьи ах-тылла сылдыа, өйбүтүгэр-санаабытыгар мэлдьи тыһы-наах буолуо.

Ийэтэ, эдьийэ, балтыла, бырааттара

Улуус баһылыгын дьаһала АНДЫ БУЛГААҔЫНЫН БОБОР ТУҢУНА! УЛУУС БАҔЫЛЫГЫН ДЬАҔАЛА

Саха Республикаһын правительствотын 2002 сыл ыам ыйын 23 күнүгэр «Саха Республикаһын территориятыгар аидыны булгааһыны бобор туһунан» 660 №-дээх дьаһалын толорор сымтан манньгы дьаһайабын:

- 1. Ыксаллаах балаһыанна буолбутунан сибээстээн бул-гуччу Нам улууһун территориятыгар барытыгар андыны са-аскы булгааһыны боборго. 2. Улуус баһылыгын 2002 с. муус устар 30 к. 358 №-дээх «Сааскы кэмгэ булгааһын туһунан» дьаһалын 2-с пууна күүһүн сүтэрбитинэн ааѳарга. 3. Бу дьаһал туолуутун хонтуруоллааһыны баһылык 1 солб. Попов В.А., ИДьУО (Зырянов П.А.), айыла харыстабы-лын инспекциятыгар (Ермолаев Ю.П.) сүктэрэгэ. Нам улууһун баһылыга А.Н. ДЬАКОНОВ

Бэс ыйын 21 күнүгэр 2002 с. Нам улууһун ки-нигэр Куорта Кириэскэ олохтоох аттар сүүрүчүл-рэ ытытылар.

а) Хамаанданан уонна биердилээн ат сүүрүүтүн ытытылар биэтэктэр: 800, 1200, 1600, 2400, 3200 уонна 4800 м. Хамаанданан күрэхтэһиигэ зачетка биер ат аадыллар (саамай түргэн бириэмэлээх). Ди-станция ахсын хас да ат кииргэрэ көгүллэнэр.

б) Наѳараадалааһын: 1. Кыайылаахтары хамаанданан буолбакка би-ирди ат кыттыгытынан быһаарыллар.

2. Бастабыт аттарга I-II-III миэстэлэргэ хас забег уонна дистанция ахсын бириэмийэлэр көрүллэлэр.

3. Спосордааһын көгүллэнэр (дистанциялары-нан, забегтарынан).

в) Хамаандалар анал формалаах, нүөмэрдээх бу-олуохтаахтар.

Тыа таһаайыстыбатын управлениета

МАХТАНАБЫТ

Биһиги күндүтүк саньыр ийэбитин, эбээбитин, эдьийи-тин үлэ, тыыл ветерана Дмитриева Мария Петровна б.д. муус устар ый 20 күнүгэр ыарахан ыарыттан эмискэ күн сириттэн сүтэрбит кутуруһаннаах куммүтүгэр тийэх суолугар атаарыһа бары күүс-көмө, сүбэ-ама буолбут дьоммутугар-сэргэбитигэр, чугас ыалларыгыгар, ийэбит дьүөгэлэригэр, Дьокуускай куораттан, Намтан, Аппаһыттан көмөлөспүт бары аймахтарыгыгар, табаарыстарыгыгар, Бөтүнтэн бары көмөлөспүт дьонго, олоѳун тийэх мүнүтүтэтигэр тийэ эмтээ-бит олохтоох фельдшер Румянцева Астра Семеновнага, 8 №-дээх Намнаагы киин аптека коллективыгар дириг мах-талбытын тизрээбит.

Утүө санаалаах, амарах сүрэхтээх дьоммутугар кытаа-нах доруубуйаны, этэһигэ буолууну баарыбыт.

Аймактара Бөтүстэн, Намтан Дмитриевтар, кыһына, сиэнэ, күтүчэтэ

Дьүөгэбитигэр Татаринова Римма Панкратьевнага таптыыр ийэтэ ТАТАРИНОВА Анна Константиновна ыалдыан өлбүтүнэн дириг кутурба-ммытын биллэрэбит. Биргэ үөрэммит оѳолоро, доѳоторо	Хатырык нэһилиэтин олохтооѳо, үлэ ветерана, М. Аммосов аатынан СПК прораба ПЕТРОВ Марк Егорович ыарахан ыарыттан эмискэ өлбүтүнэн дириг кутурбаны биллэрэ-бит. Улуустаагы ветераннар сабиэттэрэ
Күндүтүк саньыр дьүөгэбит үлэ ветерана ТАТАРИНОВА Анна Константиновна уһун ыарахан ыарыттан кэргэннигэр Татаринов Панкратий Тимоѳевичка, оѳолоругар, сиэнэригэр, кийит-таригэр, күтүттэригэр дириг кутур-баммытын тизрээбит. Трапезникова, Готовцевтар, Тихоновтар, Егоровтар, Попова	Хатырык нэһилиэтин олохтооѳо, үлэ ветерана, нэһилик урукку зем-леустроитала ПЕТРОВ Марк Егорович ыарахан ыарыттан соһумардык өлөн туораабытынан кини кэргэттэ-ригэр, аймактарыгар дириг кутур-баммытын тизрээбит. Олохтоох дьаһалта Ветераннар сабиэттэрэ
Үөдэй нэһилиэтин «Чуораанчык» оѳо саадын өр сылларга сабиэдиссэй-инэн үлэлээбит Саха Республикаһын үөрэбириитин туйгуна НЕУСТРОЕВА Едодия Гаврильевна соһумардык ыалдыан күн сириттэн туораабытынан оѳолоругар, чугас дьонноругар, табаарыстарыгар дириг кутурбаһытын тизрээбит. Модут «Кэңээр» детсадын профкома, администрацията	Хатырыктаагы участковой баһы-һатын администрацията, профкома ветеранмытыгар Докторовна Матре-на Васильевнага кэргэнэ ПЕТРОВ Марк Егорович ыарахан ыарыттан соһумардык өлбүтүгэр кини дьэз кэргэннигэр, ай-мактарыгар дириг кутурбаһытын тизрээбит.
Күндүкэргэним, тапталлаах аҕабыт ХАРИТОНОВ Роберт Иннокентьевич б.д. ыам ыйын 23 күнүгэр күн сирит-тэн соһумардык, хомолтолоохтук суох буолбутун диригиник курутууан туран биллэрэбит. Кэргэнэ, оѳолоро	Хатырык нэһилиэтин олохтооѳо үлэ ветерана, М. Аммосов аатынан СПК прораба ПЕТРОВ Марк Егорович эмискэ ыалдыан өлбүтүнэн кини кэр-гэннигэр, оѳолоругар, аймактарыгар дириг кутурбаһытын тизрээбит. М. Аммосов аатынан СПК бырабылланнаһыта
Арбын нэһилиэтин олохтооѳо, үлэ, тыыл ветерана ИВАНОВ Николай Николаевич уһун ыарахан ыарыттан өлөн туо-раабытынан кэргэннигэр, аймактары-гар дириг кутурбаһытын биллэрэ-бит. Улуустаагы ветераннар сабиэттэрэ	Биргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр, табаарыспытыгар Сельхозуправле-ние кылааһынай зоотехниктар Степа-нова Зоя Егоровнага, кини кэргэни-гэр, оѳолоругар, биргэ төрөөбүттэ-ригэр таптыыр ийэлэрэ, эбээлэрэ Арбын олохтооѳо ЭВЕРСТОВА Марѳа Кононовна эмискэ ыалдыан өлбүтүнэн дириг кутурбаһытын тизрээбит. Биргэ үөрэммит табаарыстара, дьүөгэлэрэ, 1971 с.
Күтүлүгү Арбын олохтооѳо ИВАНОВ Николай Николаевич уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн кини кэргэннигэр, аймактарыгар дириг кутурбаһытын тизрээбит. Соѳроновтар, Колесовтар	Убайбыт, таайыт КУТУКОВ Егор Данилович б.д. ыам ыйын 19 күнүгэр адар сай-һыгар хомолтолоохтук олохтон туо-раабытын бары билэр дьонугар, та-баарыстарыгар диригиник курутууан туран иһитинэрэбит. Биргэ төрөөбүт балта, күтүчэтэ, оѳолор, Хоютановтар

РЕДАКТОРЫ СОЛБ. Г.К. ЭВЕРСТОВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционной издательской система — 21141

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Нам улууһун дьаһалтата, редакция коллектива. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тутуһуну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональной управлениетыгар регистраци-ламмыт нүөмэрэ — Я 0085.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэзүгү аадырыһын чопчу ыйыт. Редакцияга кир-бит суруктар төһөрүллүбэттэр. Автор этэрэ хаһыат санаатыннын мэлдьи биер буолбат.

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улууһун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам с., Заложная ул. 2. E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

Талыһына уонна тангыһына “Эңсиэли” хаһыат редакционной-издательской систематыгар. Хаһыат Дьокуускайга “Сахаполиграфиз-дат” НИПК бэчээттэнэ, Орджоникидзе ул. 38. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лис. Индекс — 54889. Тиража — 2524 Бэчээкэ иһи баттанна — 12:00 ч, 29.05.2002 Сакааһын №-рэ — 65